

Sygn. akt **IV Ka 650/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Mirosław Kędzierski (sprawozdawca)

Sędziowie SO Mariola Urbańska-Trzecka

SO Małgorzata Bonisławska-Kania

Protokolant st. sekr. sądowy Aleksandra Deja-Lis

przy udziale Adriana Płacheckiego - prokuratora Prokuratury Rejonowej Bydgoszcz Południe w Bydgoszczy

po rozpoznaniu dnia 14 września 2017 r.

sprawy skazanego **M. M. (1)** s. M. i E. ur. (...) w B.

w przedmiocie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 16 maja 2017 r. sygn. akt IX K 192/17

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną wobec skazanego karę łączną pozbawienia wolności obniża do 5 (pięciu) lat i 6 (miesięcy);
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. L. D. – Kancelaria Adwokacka w B. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
4. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze i obciąża nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt **IV Ka 650/17**

UZASADNIENIE

Przedmiotem postępowania o wydanie wyroku łącznego w sprawie IX K 192/17 Sądu Rejonowego w Bydgoszczy były wyroki skazujące M. M. (1), skazanego następującymi prawomocnymi wyrokami :

1. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 19 października 2012r. sygn. akt XVI K 1837/12, za przestępstwo z art.244 kk, na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem na jej poczet okresu rzeczywistego pozbawienia wolności od 1 marca 2013r. do 22 maja 2013, której skazany nie odbył;
2. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 23 października 2014r. sygn. akt IX K 1477/14, za przestępstwo z art.278§1 kk na karę 12 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele

społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. Postanowieniem z dnia 9 października 2015r. zamieniono karę ograniczenia wolności na zastępczą karę pozbawienia wolności. Kara ta nie została wykonana;

3. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 16 czerwca 2014r. sygn. akt IV K 633/123 , za przestępstwo z art.280§1 kk w zw. z art.64§2 kk na karę 4 lat 9 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem na jej poczet okresu rzeczywistego pozbawienia wolności od 6 sierpnia 2013r. do 5 marca 2014r. Kara ta jest obecnie wykonywana od 2 lipca 2015r.;

4. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 21 stycznia 2016r. sygn. akt IX K 793/15, za przestępstwo z art.190§1 kk i inne, na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem na jej poczet okresu zatrzymania w dniu 31 stycznia 2015r. Kara ta nie została wykonana;

5. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 28 stycznia 2016r. sygn. akt IX K 1455/14 , za przestępstwo z art.289§2 kk na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem na jej poczet okresu zatrzymania w dniu 11 maja 2014r. Kara ta nie została wykonana.

Wyrokiem z dnia 16 maja 2017r. Sąd Rejonowy w Inowrocławiu :

I. na podstawie art.569§1 kpk w zw. z art.85§1 i 2 kk i art.81§1 kk oraz art.87§1 kpk połączył kary pozbawienia wolności oraz ograniczenia wolności orzeczone wyrokami w sprawach : XVI K 1837/12, IX K 1477/14, IV K 633/13, IX K 793/15 i IX K 1455/14 opisanymi wyżej w punktach 1-5 i wymierzył skazanemu M. M. (1) karę łączną 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art.577 kpk w zw. z art.63§1 kk na poczet orzeczonej w punkcie I niniejszego wyroku kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okresy rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 1 marca 2013r. do dnia 22 maja 2013r. (w sprawie sygn. akt XVI K 1837/12), od dnia 6 sierpnia 2013r. do 5 marca 2014r. (w sprawie sygn. akt IV K 633/13), w dniu 11 maja 2014r. (w sprawie sygn. akt IX K 1455/14) oraz okres odbywania kary w sprawie sygn. akt IV K 633/13 od dnia 2 lipca 2015r.;

III. stwierdził, że w pozostałym zakresie rozstrzygnięcia zawarte w łączonych wyrokach podlegają odrębnemu wykonaniu;

IV. zwolnił skazanego od obowiązku uiszczenia kosztów postępowania związanych z wydaniem wyroku łącznego i obciążył nimi Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku apelację wniósł skazany, w której wniósł o „przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania ze względów proceduralnych ... o zastosowanie metody pełnej absorpcji, gdyż między zbiegającymi się przestępstwami zachodzi bliski związek przedmiotowy, a kara łączna w wysokości najwyższej z wymienionych kar jednostkowych będzie wystarczająca ...” .

Nadto skazany w uzasadnieniu apelacji podniósł kwestię nieuwzględnienia przez Sąd „stopnia jego resocjalizacji i poprawy w zakładzie karnym”. Według skazanego Sąd także „źle zinterpretował jego sytuację prawną, gdyż w jego ocenie kara w sprawie sygn. akt XVI K 1837/12 została już odbyta w całości ... a w punkcie 2 wyroku Sąd błędnie rozstrzygnął kwestię związaną z zamianą kary ograniczenia wolności na karę pozbawienia wolności ... „ .

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja skazanego częściowo zasługiwała na uwzględnienie, co w konsekwencji prowadziło do obniżenia skazanemu orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności.

W pierwszym rzędzie Sąd Okręgowy pragnie skonstatować, że Sąd I instancji w sposób prawidłowy ustalił okoliczności leżące u podstaw wydania przedmiotowego wyroku łącznego, po czym – po dokonaniu ich należytej analizy i oceny – połączył kary orzeczone wymienionymi wyrokami, albowiem spełnione zostały wszelkie warunki formalne przewidziane treścią przepisu art.85 kk.

Odnosząc się natomiast wprost do zarzutów apelacyjnych skazanego, należy stwierdzić, co następuje :

Zarzut rażącej niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można podnosić w sposób zasadny w sytuacji, kiedy wymierzona kara nie uwzględnia w sposób właściwy wszystkich okoliczności, jakie winny być brane pod uwagę przy ferowaniu tego rodzaju orzeczenia. Innymi słowy zarzut taki można podnieść, gdy w odczuciu społecznym kara taka byłaby karą niesprawiedliwą. Zatem „rażąca niewspółmierność kary”, o jakiej traktuje treść art.438 pkt 4 kpk zachodzi wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary można przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną, a tą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary wskazanych w art.53 kk i art.54§1 kk oraz zasad wymiaru kary ukształtowanych praktyką orzecniczą Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych w zakresie wyroku łącznego. Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę w ocenach wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną można by nazwać także w potocznym znaczeniu tego słowa „rażąco niewspółmierną”, tj. w stopniu nie dającym się zaakceptować.

Kierując się powyższymi zasadami Sąd odwoławczy stanął na stanowisku, iż z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie w przypadku rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawienia wolności. W realiach tej sprawy należało bowiem podzielić stanowisko skarżącego zawarte w apelacji, skłaniające się do modyfikacji rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w przedmiocie kary łącznej pozbawienia wolności w kierunku jej złagodzenia.

Należy przy tym skonstatować, iż priorytetową zasadą kary łącznej powinna być zasada asperacji, a kara łączna orzeczona na zasadzie absorpcji lub kumulacji – wyjątkiem. Żaden automatyzm nie może zasługiwać na aprobatę w wymiarze kary, gdyż zasada kumulacji byłaby wyrazem formy odpłaty, a zasada absorpcji wyrazem formy nagrody.

Jest oczywistym, iż przy wymiarze kary łącznej przy wydawaniu wyroku łącznego należy brać pod uwagę przede wszystkim związek podmiotowy lub przedmiotowy między poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary oraz charakter tego związku, czy jest on odległy, ścisły, czy też w ogóle go brak, a ponadto sąd winien rozważyć, czy okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków przemawiają za korzystnym lub niekorzystnym ukształtowaniem kary łącznej.

Powyższe przesłanki zostały dostrzeżone przez Sąd I instancji tylko w części, co miało istotne znaczenie dla wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności .

W tym aspekcie nie sposób podzielić stanowisko tego sądu o zasadności oparcia kary wobec o zasadę asperacji ale zbliżonej do kumulacji , a tym samym nie sposób uznać, iżby orzeczona kara 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności była karą sprawiedliwą.

Realia niniejszej sprawy wskazują bowiem na zasadność wymierzenia kary M. M. (1) z zastosowaniem zasady asperacji ale zbliżonej do absorpcji.

Za takim rozstrzygnięciem przemawia **ilość kar** podlegających łączeniu (pięć !) tylko **częściowy związek przedmiotowy** między poszczególnymi czynami (trzy skazania za czyny przeciwko mieniu a pozostałe za czyny innego rodzaju tj. przeciwko wolności i wymiarowi sprawiedliwości) oraz istniejąca relatywnie **długa odległość czasowa** między poszczególnymi skazaniami (kilka lat).

Jeżeli chodzi o okoliczności zaistniałe po wydaniu poszczególnych wyroków, to niezmiernie istotna jest opinia penitencjarna o skazanym sporządzona przez Zastępcę Dyrektora Aresztu Śledczego w B. z której wynika, **poprawne zachowanie skazanego** podczas odbywania kary pozbawienia wolności. W szczególności wynika z niej, iż skazany w stosunku do położonych zachowuje się w sposób regulaminowy, przestrzega porządku i dyscypliny, nie był karany dyscyplinarnie, za to 10 razy nagradzany regulaminowo i nie przynależy do podkultury więziennej.

Powyższa okoliczność uszła uwadze Sądu co w oczywisty sposób miało wpływ na treść wyroku.

Powyższe okoliczności wskazują więc na istnienie i przewagę okoliczności, które uzasadniają orzeczenie kary łącznej w niższym wymiarze niż w wyroku Sądu Rejonowego.

W konsekwencji, zdaniem Sądu odwoławczego, karą łączną jaką należało wymierzyć skazanemu, była kara 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Kara w tej właśnie wysokości spełni wszelkie wymogi, jakie kara winna spełniać w zakresie społecznego oddziaływania oraz celów, jakie ma osiągnąć w stosunku do skazanego.

Nie są natomiast zasadne twierdzenia skazanego jakoby kara w sprawie XVI K 1837/12 była wykonana w całości oraz by wadliwie zamieniono mu karę ograniczenia wolności na karę zastępczą pozbawienia wolności. Akta sprawy nie dają żadnych podstaw do tego rodzaju supozycji a skazany nie przedstawił jakiegokolwiek bliższej argumentacji na poparcie swoich twierdzeń.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.

O kosztach sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym orzeczono zgodnie z art.636 kpk w zw. z art.624§1 kpk, mając na uwadze aktualną sytuację rodzinną i majątkową skazanego oraz konieczność odbywania orzeczonej kary w warunkach więziennych.